

การศึกษาเปรียบเทียบภาษาทางจริยธรรมของตัวละคร ในละครและภาพยนตร์ชุด ไทรทัศน์
ไทย, จีน และญี่ปุ่น

นางสาว สิริวระณ ออพันธ์ ไพบูลย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-569-828-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016028

10308841

A COMPARATIVE STUDY OF VIRTUES AS PORTRAYED
IN THAI, CHINESE AND JAPANESE TELEVISION DRAMAS AND SERIALS

• Miss Siriwan Lopunphaibul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-569-828-8

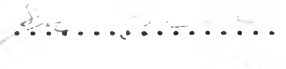
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาเปรียบเทียบบทบาททางจริยธรรมของตัวละครในละครและ
ภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ไทย, จีน และญี่ปุ่น
โดย   นางสาว สิริวรรณ ลอพันธ์ ไพบูลย์
ภาควิชา   การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัต บุญหล่อ

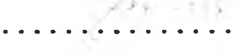

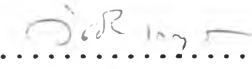
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น ส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัต บุญหล่อ)

..... กรรมการ
(ดร. วิเชียร เกตุสิงห์)

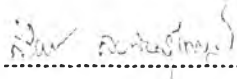
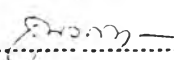
สิริวรรณ ลอพันธุ์ไพบูรณ์ : การศึกษาเปรียบเทียบบทบาททางจริยธรรมของตัวละครในละครและ
ภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ไทย, จีน และญี่ปุ่น (A COMPARATIVE STUDY OF VIRTUES AS
PORTRAYED IN THAI, CHINESE AND JAPANESE TELEVISION DRAMAS AND SERIALS)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ธนวัติ บุญลือ, 115 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสัดส่วนและปริมาณของ จริยธรรมที่นำเสนอผ่านตัวละครใน
ละครและภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ และศึกษาเปรียบเทียบบทบาททางจริยธรรมดังกล่าวในละครและภาพยนตร์ชุด
ไทย, จีน และญี่ปุ่น

ผลการวิจัยพบว่า

1. ละครและภาพยนตร์ชุดไทย มีการนำเสนอบทบาททางจริยธรรมทางด้านบวก 51.82%
และทางด้านลบ 48.18% โดยจำแนกได้ดังนี้ คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นจริยธรรมด้านบวกที่ถูก
นำเสนอมากที่สุด และความขยันหมั่นเพียร นำเสนอรองลงมา ส่วนทางด้านลบที่ถูกนำเสนอมากที่สุด คือ
ความซื่อสัตย์สุจริต และความอดทนอดกลั้น นำเสนอรองลงมา
2. ภาพยนตร์ชุดจีน มีการนำเสนอบทบาททางจริยธรรมทางด้านบวก 65.96% และทางด้าน
ลบ 34.04% โดยจำแนกได้ดังนี้ คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นจริยธรรมด้านบวกที่ถูกนำเสนอมากที่สุด
และความซื่อสัตย์สุจริต นำเสนอรองลงมา ส่วนทางด้านลบ ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ ความซื่อสัตย์สุจริต
และความอดทนอดกลั้น นำเสนอรองลงมา
3. ภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น มีการนำเสนอบทบาททางจริยธรรมทางด้านบวก 62.59% และด้านลบ
นำเสนอ 37.41% โดยจำแนกได้ดังนี้ คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นจริยธรรมด้านบวกที่ถูกนำเสนอมาก
ที่สุด และความขยันหมั่นเพียร นำเสนอรองลงมา ส่วนทางด้านลบที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ ความอดทน
อดกลั้น และความซื่อสัตย์สุจริต นำเสนอรองลงมา ซึ่งจริยธรรมทั้งหมดนี้ได้นำเสนอผ่านตัวละครหลักทั้งหมด
ที่นำมาวิเคราะห์
4. การนำเสนอบทบาททางจริยธรรมของตัวละครในละครและภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์แต่ละชาติ
มีการนำเสนอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในหัวข้อต่อไปนี้ คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีวินัย
ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูกตเวที ความอดทนอดกลั้น และความมีสติปัญญา

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์ .....
สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ .....
ปีการศึกษา ..... 2531 .....

ลายมือชื่อนิสิต ....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ....

SIRIWAN LOPUNPHAIBUL : A COMPARATIVE STUDY OF VIRTUES AS PORTRAYED IN THAI, CHINESE AND JAPANESE TELEVISION DRAMAS AND SERIALS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. TANAVADEE BOONLUE, Ph.D.115 pp.

The purpose of this study is to investigate portions and quantity of virtues portrayed in television drama and serials. The comparison is also conducted among the Thai, Chinese and Japanese television drama and serials.

Findings :

1. Thai, chinese and Japanes television dramas and serials present 51.82%, 65.96% and 62.59% of all virtues repectively
2. While generosity and deligence are predominantly presented in Thai and Japanese dramas and serials, generosity and faithfulness are presented most in Chinese ones.
3. Unfaithfulness and impatience are the two negative aspects of virtues presented mest in the Thai, Chinese and Japanese television dramas and serials
4. The presentation of the following virtues is different significantly among the three countries-generosity, discipline, faithfulness, gratitude, patience and wisdom.

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์
 สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
 ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต ..... Siriwat Lopunphaibul
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... Tanavadee Boonlue

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยความช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัต บุญลือ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุกต์ เบ็ญจรงค์กิจ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ กรรมการวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัต บุญลือ ผู้ได้สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่เริ่มแรกจนเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี ผู้ได้กรุณาสละเวลาตรวจแก้ เหน้ที่ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านไว้ แะ โอกาสนี้ ขอขอบคุณสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7 และ 9 ที่กรุณาอนุเคราะห์ข้อมูลบางส่วนเพื่อประกอบการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ เพื่อน ทุกคน ที่คอยให้ กำลังใจตลอดมา ขอขอบคุณญาติๆ พี่ๆ และน้อง ที่คอยช่วยเหลือให้กำลังใจ ขอขอบคุณบรรณาธิการ ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ ที่ช่วยให้ผม เรค้นคว้าได้ เร็ว ลุล่วง ไปด้วยดี และท้ายสุดนี้กราบขอบพระคุณ พ่อ - แม่ ที่ทำให้สามารถก้าวมาถึงจุดนี้ได้

สิริวรรณ ลอนันต์ ไพบูลย์

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ช
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความในการวิจัย.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
ปัญหาการวิจัย.....	11
สมมติฐานการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย.....	12
2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
โทรทัศน์.....	13
จริยธรรม	23
ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับจริยธรรม.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ โทรทัศน์ในประเทศไทย.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในต่างประเทศ.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมที่แฝงอยู่ในรูปของความเป็นเท็ง ประเภทอื่น ๆ.....	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	37
การศึกษาค้นคว้าข้อมูล.....	37
ประชากร.....	37
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การสร้างแบบทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย.....	40
ตัวแปรอิสระตามที่ใช้ในการวิจัย.....	41
เกณฑ์เบื้องต้นในการวิเคราะห์.....	41
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทจริยธรรมทั้งด้านบวกและ	
ด้านลบของตัวละครในละครหรือภาพยนตร์ชุดไทย.....	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทจริยธรรมทั้งด้านบวกและ	
ด้านลบของตัวละครชุดจีน.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทจริยธรรมทั้งด้านบวกและ	
ด้านลบของตัวละครในภาพยนตร์ญี่ปุ่น.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบบทบาทจริยธรรม	
ของตัวละครในละครหรือภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น.....	70
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	80
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผลการวิจัย.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก	96
เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยเสนอ.....	97
เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว.....	106
ประวัติผู้ศึกษา.....	115

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร พระเอก ในละครและภาพยนตร์ชุดไทย.....	44
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร นางเอก ในละครและภาพยนตร์ชุดไทย.....	45
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายดีชาย ในละครและภาพยนตร์ชุดไทย.....	46
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายดีหญิง ในละครและภาพยนตร์ชุดไทย.....	47
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวผู้ร้ายชาย ในละครและภาพยนตร์ชุดไทย.....	48
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ผู้ร้ายหญิง ในละครและภาพยนตร์ชุดไทย.....	49
ตารางที่ 7	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายร้ายชาย ในละครและภาพยนตร์ชุดไทย.....	50
ตารางที่ 8	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายร้ายหญิง ในละครและภาพยนตร์ชุดไทย.....	51
ตารางที่ 9	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร พระเอก ในภาพยนตร์ชุดจีน.....	52
ตารางที่ 10	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร นางเอก ในภาพยนตร์ชุดจีน.....	53
ตารางที่ 11	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายดีชาย ในภาพยนตร์ชุดจีน.....	54
ตารางที่ 12	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายดีหญิง ในภาพยนตร์ชุดจีน.....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 13	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ผู้ร้ายชาย ในภาพยนตร์ชุดจีน.....	56
ตารางที่ 14	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ผู้ร้ายหญิง ในภาพยนตร์ชุดจีน.....	57
ตารางที่ 15	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบผู้ร้ายชาย ในภาพยนตร์ชุดจีน.....	58
ตารางที่ 16	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบผู้ร้ายหญิง ในภาพยนตร์ชุดจีน.....	59
ตารางที่ 17	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร พระเอก ในภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น.....	60
ตารางที่ 18	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร นางเอก ในภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น.....	61
ตารางที่ 19	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายดี ชายในภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น.....	62
ตารางที่ 20	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายดีหญิง ในภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น.....	63
ตารางที่ 21	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ผู้ร้ายชาย ในภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น.....	64
ตารางที่ 22	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ผู้ร้ายหญิง ในภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น.....	65
ตารางที่ 23	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายร้ายชาย ในภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น.....	66
ตารางที่ 24	จำนวนและร้อยละของความถี่จริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายร้ายหญิง ในภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางสรุป	การนำเสนอจริยธรรมของละครและภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ ไทย, จีน และญี่ปุ่น.....	68
ตารางที่ 25	ความแตกต่างของการนำเสนอจริยธรรมของตัวละคร พระเอก ของละครและภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น.....	70
ตารางที่ 26	ความแตกต่างของการนำเสนอจริยธรรมของตัวละคร นางเอก ของละครและภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น.....	72
ตารางที่ 27	ความแตกต่างของการนำเสนอจริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายดีชาย ของละครและภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น.....	74
ตารางที่ 28	ความแตกต่างของการนำเสนอจริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายดีหญิง ของละครและภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น.....	75
ตารางที่ 29	ความแตกต่างของการนำเสนอจริยธรรมของตัวละคร ผู้ร้ายชาย ของละครและภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น.....	76
ตารางที่ 30	ความแตกต่างของการนำเสนอจริยธรรมของตัวละคร ผู้ร้ายหญิง ของละครและภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น.....	77
ตารางที่ 31	ความแตกต่างของการนำเสนอจริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายร้ายชาย ของละครและภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น.....	78
ตารางที่ 32	ความแตกต่างของการนำเสนอจริยธรรมของตัวละคร ตัวประกอบฝ่ายร้ายหญิง ของละครและภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น.....	79